

FIRM

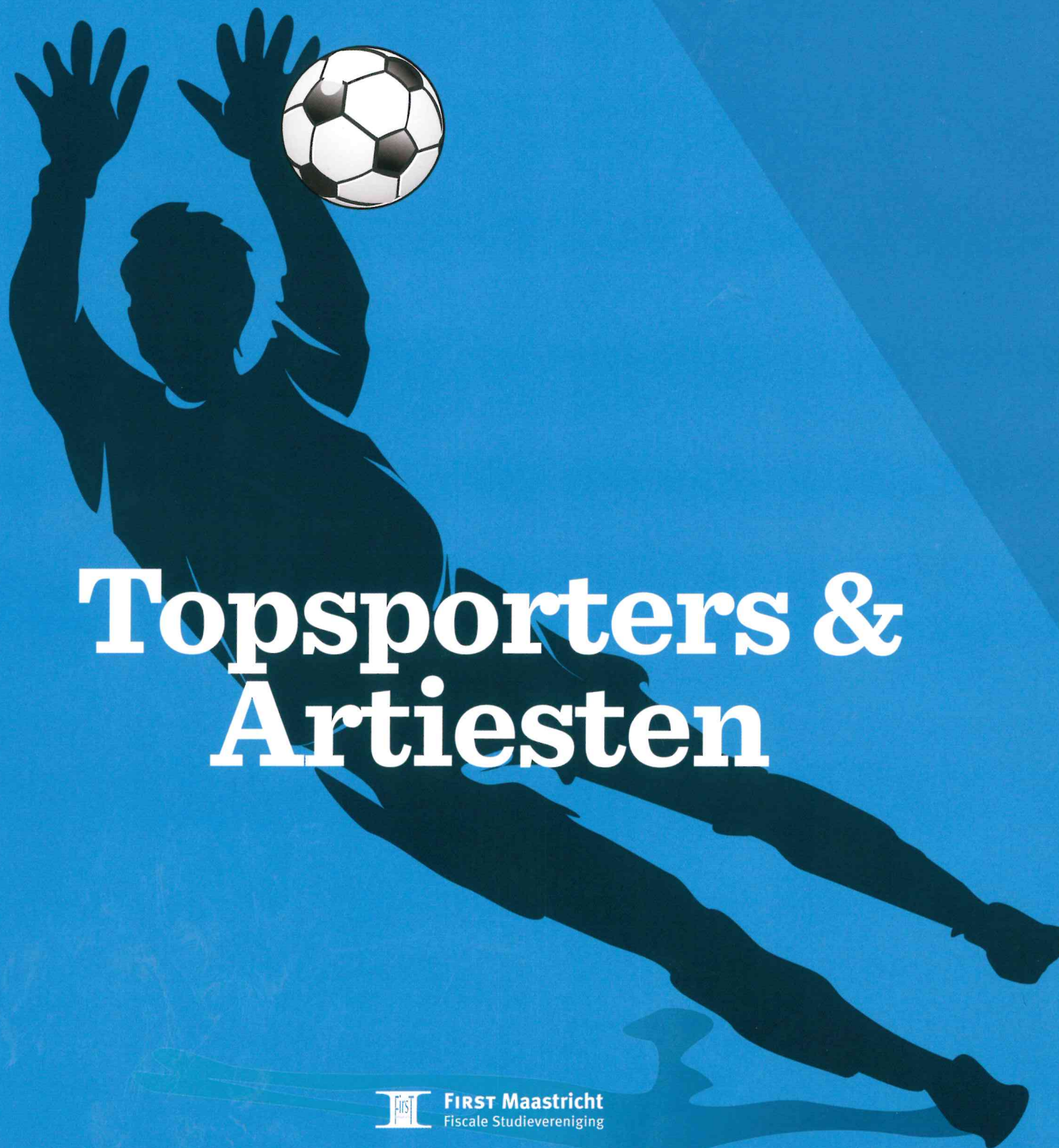
Fiscaal studentenblad

Jaargang 23 • Nummer 1 • november 2015

De Belastinghervorming
die niet doorging

Financieel directeur van
PSV aan het woord

Prinsjesdag 2015

Topsporters & Artiesten

FIRST Maastricht
Fiscale Studievereniging

Topsporters & belastingen

Topsport is erg populair, er kijken veel mensen naar, zowel live bij de wedstrijden als op televisie. Met voorsprong de grootste sport is voetbal, zeker in Nederland, maar ook schaatsen, hockey, tennis, golf, autoracen, schaatsen en andere sporten trekken veel aandacht. Topsport is erg uitdagend voor de sporters zelf, zij doen er heel veel aan om de top te halen.

Door: Dr. D. Molenaar (werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam)

Grote verschillen in inkomens

Er zijn grote inkomensverschillen in de topsport. Voetballers in Eredivisie verdienen meestal wel goed of soms zelfs erg goed, maar volleyballers, roeiers, zeilers, gewichtheffers, atleten en andere vaak olympische sporters kunnen grote prestaties leveren, maar daar weinig mee verdienen. Dit maakt het fiscale belang voor topsporters nogal verschillend.

Het kan goed voorkomen dat een topsporter zo weinig inkomsten heeft dat zijn kosten hoger zijn en dat hij daarmee geen bron van inkomen heeft. De Belastingdienst zal het negatieve saldo dan niet accepteren als aftrekpost op evt. andere inkomsten in Box 1 van de IB, maar wachten tot er wel positieve resultaten zijn. Als die komen mogen wel de negatieve resultaten uit de aanloopperiode alsnog in aftrek worden gebracht, echter tot max. vijf jaar

terug (art. 3.10 Wet IB).

Voor topsporters met te weinig inkomen bestaat de Stipendiumregeling, die wordt gefinancierd door het Ministerie van VWS en uitgevoerd door NOC*NSF. Hiermee wordt een minimuminkomen gegeven waardoor geen bijbaan nodig is. Om in aanmerking te komen voor dit stipendium moet een topsporter minstens een bepaald niveau op de Europese of wereldranglijst hebben, afhankelijk van de sport. Fiscaal geldt voor het stipendium een fictieve dienstbetrekking o.g.v. art. 4 Wet LB en art. 2 Uitvoeringsbesluit LB, hetgeen betekent dat NOC*NSF LB moet afdragen over het stipendium.

Individuele topsporters

In bijna alle gevallen zullen individuele topsporters zelfstandig zijn en niet in dienstbetrekking werken. Voor de IB

zullen zij (bij positieve resultaten) winst uit onderneming genieten, want bij topsporters is resultaat uit overige werkzaamheden niet goed denkbaar gezien de inkomensrisico's die zij lopen. Naast de aftrek van kosten heeft een ondernemer recht op 14% MKB-winstvrijstelling en - als meer dan 1225 uur in een jaar zelfstandig wordt gewerkt - op de zelfstandigenaftrek (+ in de eerste drie jaar de startersaftrek). Voor individuele topsporters zorgen deze extra aftrekposten er samen met de heffingskortingen voor dat tot ca. € 20.000 winst per jaar geen IB wordt betaald en slechts een klein bedrag aan ZVW-premie. Daarboven worden de belastingtarieven gematigd door het effect van de 14% MKB-winstvrijstelling. Grootverdieners kunnen er voor kiezen om hun persoonlijke onderneming in een BV in te brengen en daarvan salaris en dividend te krijgen, waardoor een tariefsvoordeel lijkt te ontstaan. Maar dit voordeel verdwijnt deels door de gebruikelijkloonregeling, waarmee 75% van de winst als salaris aan de DGA moet worden toegekend.

Net als andere zelfstandigen zal een individuele topsporter zijn eigen arbeidsongeschiktheidsverzekering en pensioen moeten regelen. Dat gebeurt echter vaak niet en dat is risicovol, want bij een serieuze blessure zit hij gelijk zonder inkomen.

Een individuele topsporter zal als zelfstandige ook onder de BTW vallen en omdat sportactiviteiten niet in Tabel I bij de Wet OB worden genoemd, geldt het algemene tarief van 21% BTW. Dit zal normaliter geen probleem zijn, omdat organisatoren van sportevenementen ook

BTW-plichtig zullen zijn en dus de BTW bovenop het prijzengeld kunnen verrekenen. Ook aan sponsors zal 21% BTW gerekend moeten worden.

Topsporters in teams

Voor topsporters in teams ligt het voor de hand dat zij als werknemers in dienstbetrekking werken, zoals voetballers, hockeyers, volleyballers en basketballers. Zij hebben een coach die tijdens de trainingen en wedstrijden zegt waar ze zich aan moeten houden. Weliswaar hebben de spelers veel eigen inbreng, maar dat is niet anders dan bij andere werknemers in dienstbetrekking. De fiscale gevolgen zijn dat deze topsporters hun inkomen als salaris verloond krijgen en dat zij verzekerd zijn voor de werknemersverzekeringen. Hierdoor is hun LB reeds betaald en zijn zij verzekerd voor de WW en WIA/WAO. De werkgever heeft een loondoorbetalingsverplichting tijdens de eerste twee jaar van ziekte en als er een cao is afgesloten zal er een pensioenvoorziening zijn. Daarnaast hebben het voetbal en wielrennen nog een overbruggingsuitkering voor direct na de actieve carrière, namelijk het Contractspelersfonds (CFK) resp. Nederlands Wielrennersfonds (NWF). Hiervoor betalen de topsporters zelf premie, die fiscaal aftrekbaar is van het hoge salaris dat ze tijdens hun carrière verdienen, waarna ze een tijdelijke uitkering krijgen als ze stoppen en daarover vaak tegen lagere tarieven dan LB/IB moeten betalen.

Soms kunnen topsporters in teams ook zelfstandigen zijn, zoals schaatsers, tennissers tijdens de Davis Cup en atleten tijdens de Olympische Spelen. Weliswaar trainen zij in teamverband met dezelfde trainer op dezelfde plekken, maar er is geen gezagsverhouding, vooral omdat er niet hoeft te worden samengespeeld met andere topsporters. Voor hen gelden dezelfde belastingregels als voor individuele zelfstandige topsporters.

Een team van topsporters zal normaliter onder de VPB vallen, ongeacht de rechtsvorm. Daarnaast zal ook BTW van toepassing zijn, waarbij voor entreegelden voor wedstrijden het verlaagde BTW-tarief van 6% geldt (Post B-14, onderdeel f van Tabel I bij de Wet OB). Dit is gunstig voor de clubs want hiermee zijn ze BTW-plichtig en kunnen ze de betaalde voorbelasting verrekenen. Topsporters die werknemers zijn vallen buiten de BTW.

Wedstrijden in het buitenland

Topsport kan heel internationaal zijn. Dit geldt voor veel individuele topsporters, voor de bovenlaag van de clubteams en voor landenteams. Bij buitenlandse wedstrijden krijgen zij te maken met belastingheffing in de landen van de wedstrijden, omdat de meeste landen een bronheffing hebben om hun eigen belastingopbrengst te beschermen en ontwikkelingsgedrag naar belastingparadijzen of het niet opgeven van het inkomen in eigen land (non-compliance) tegen te gaan. Deze bronheffing wordt toegestaan door art. 17 in de bilaterale belastingverdragen die landen met elkaar sluiten, in navolging van de OESO die deze bepaling sinds 1963 aanraadt voor sporters en artiesten. Tegenover deze bronheffing heeft de topsporter recht op belastingverrekening terug in Nederland tegen de LB/IB en een team tegen de VPB.

Helaas levert deze internationale belastingheffing en -verrekening vaak problemen op, omdat:

- in het land van de wedstrijden geen kosten kunnen worden afgetrokken en de verrekening in Nederland wel wordt toegepast op de belasting over de winst,
- er vaak bewijzen (tax certificates) van de buitenlandse belasting ontbreken, zeker als in veel verschillende landen is gespeeld, óf die bewijzen op naam van het team staan terwijl de verrekening individueel gedaan moet worden óf de bewijzen in de buitenlandse taal onleesbaar zijn, en
- de verrekening in Nederland alleen geschiedt tegen de inkomstenbelasting en niet tegen de premies volksverzekeringen, die het grootste deel van de eerste twee belastingschijven vormen.

Bij elkaar zorgt dit voor veel administratieve lasten en helaas ook vaak voor dubbele belastingheffing. Dit is minder het geval met wedstrijden in landen waarmee Nederland in oudere belastingverdragen nog de vrijstellingsmethode heeft afgesproken, namelijk Ierland, Israël, Luxemburg, Marokko, Singapore, Spanje en Thailand. Voor die wedstrijden hoeven de topsporters geen bewijs te leveren, maar krijgen zij sowieso vrijstelling van Nederlandse IB.

Verder doen het eerste en derde probleem zich niet voor in de belastingverdragen met België (2001) en Duitsland (2016), want daarin is de

compensatieregeling opgenomen die er voor zorgt dat alle Belgische en Duitse belasting in Nederland volledig verrekenbaar is.

Andersom heeft Nederland vanwege de genoemde problemen eenzijdig besloten om per 2007 geen belasting meer te heffen van buitenlandse sporters die in Nederland meedoen aan wedstrijden, mits zij afkomstig zijn uit een verdragsland (zie art. 5a en 5b Wet LB). Deze vrijstelling wordt internationaal enorm gewaardeerd.

Voor de BTW zal op buitenlandse wedstrijden de verleggingsregeling van toepassing zijn, omdat de organisator van de buitenlandse sportwedstrijd ondernemer zal zijn (art. 6, lid 1 Wet OB). Andersom geldt ook bij diensten van een buitenlander aan de Nederlandse topsporter of het team dat de BTW naar Nederland verlegd wordt en op de BTW-aangifte financieel neutraal afgerekend wordt.

Ter afsluiting

De belastingheffing van topsporters vraagt om een goede analyse of sprake is van werken in dienstbetrekking of als zelfstandige. De gevolgen daarvan verschillen aanzienlijk, zowel fiscaal als qua inkomensplanning en verzekeringen.

Veel topsporters doen mee aan internationale wedstrijden en lopen dan tegen bronheffing in de landen van de wedstrijden aan. Die moeten ze in Nederland zien te verrekenen, maar dat lukt helaas vaak niet of slechts gedeeltelijk. Dat is een smet op de belastingheffing van topsporters, die verder goed is ingebed in de bestaande belastingregels. Het internationale nadeel wordt weggenomen als Nederland geen art. 17 meer in zijn belastingverdragen zou opnemen, zoals in de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid van februari 2011 wordt bepleit, maar dat is sindsdien alleen nog maar in het belastingverdrag met Ethiopië gelukt, dus Nederland heeft er nog weinig succes mee. En dat is jammer voor Nederlandse topsporters, vooral omdat Nederland andersom wel vrijstelling geeft aan buitenlandse topsporters die hier aan wedstrijden meedoen, mits zij uit een verdragsland komen.